

KRISLAI

Nori Vilnių Atiduoti
Lenkams.
Naciai Jau Aniuolai...
Katalikams Galvosukis.
Pagyrė, Bet Nepasakė
Tiesos.

Rašo A. BIMBA

Bostono Juozapiečių Darbininkas (lapkr. 30) prisimygęs reikalauja, kad Lenkijai būtų sugrąžintos visos teritorijos, kurias jiniai turėjo prieš 1939 metus. Tiesiog verkia, kaip baisiai buvę nukariauti lenkai, kai iš jų vergijos 1939 metais Sovietai išlaisvino ukrainiečius ir baltarusius.

Ir ne vien tik Darbininkas reikalauja Lenkijai sugrąžinti to ty svetimų teritorijų. Visa klerikų, tautininkų ir menševikų spauda tą pačią giesmę traikia.

Tas gi reiškia, kad ir Vilnia turi būti po karo vėl atiduota Lenkijai.

Vadinasi, minėta spauda taip persunkus neapykanta Sovietams, jog sutinka geriau Lietuvos sostinę paaukoti svetimam kraštui, negu matyti suvienytą, tvirtą, kultūringą ir laisvą socialistinę Lietuvą!

Tikėsite, ar netikėsite, bet vokiškieji barbarai Chicagos Naujienoms jau pavirto tikrais aniuolais. Lapkričio 30 dieną ant pirmo puslapio didžiausiomis raidėmis skaitome:

"Vokiečiai rengiasi pasitraukti iš Pabaltio. Valdžia įsakė vokiečių kolonistams apieisti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Latviams leido minėti nepriklausomybės sukaktuves, nedraudžia organizuotis!"

Kiek čia Grigaičių džiaugsmo!

Ir ne vien tik latvius šitaip "gražiai ir mielaširdingai" naciai traktuoja.

"Panašūs susirinkimai įvyko ir Lietuvoje," džiaugiasi Grigaitis.

Dar daugiau džiaugsmo. Pasiklausykite Grigaičio pranešimo dar daugiau:

"Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje vokiečiai mobilizuoja vyrus. Jiems leidžia tarnauti po savo valstybės vėliava..."

Tai ko bereikia! Argi tai ne laiminga Lietuva?!

Už tai menševikai, klerikai ir smetonininkai sudarė bendrą frontą, ir deda visas pastangas, kad Lietuva nebūtų išlaisvinta iš nacių "aniuolų" vergijos. Už tai jų spauda, kaip niekada pirmiau, pasi-leido darban plūsti Amerikos talkininkų Sovietų Sąjungai ir kenkti visoms Jungtinių Tautų karo pastangoms.

Jie darbuojasi, kad Pabaltio kraštuose kuo ilgiausiai pasilaikytų vokiškieji barbarai, kad tik kuo toliausia atidėtų atėjimą Raudonosios Armijos į Pabaltį ir jo išlaisvinimą.

Draugas (lapkr. 30) sako, kad vyskupas Bučys yra "Tėvų Marijonų Generolas Romoje."

Kunigas Rėklaitis tapo paskirtas "Generaliniu Vizitatoriumi." Be to, jis turės "visas Generolo teises Amerikoje." Ne vien tik tas. Kun. Rėklaitis dar yra "Generalinis Prokuratorius."

Kun. Jonas Jančius paskirtas "Provincijolu."

Generolai, vizitatoriai, prokuratoriai, provincijolai!

Sakoma, "kaip danguje, taip ir ant žemės." Kuris gi iš katalikų norės eiti į dangų ir tarnauti šitiems generolams ir prokuratoriams? Dasiėdė jie jam iki gyvo kaulo čionai ant žemės.

Oficialiai ir formaliai Keleivis praneša, kad St. Strazdas "dirbs prie Keleivio." Ir sako:

"Draugas Strazdas yra jau

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$7.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 285

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STAGE 2-3815

Brooklyn, N. Y., šeštadienis,

Gruodžio-Dec. 4, 1943

Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

RAUDONOJI ARMIIJA SMARKIAU ŠLUOJA NACIUS ATGAL

Sovietai Atvadavo dar 95 Vietoves; Grėsia Svarbiem Nacių Gelžkelių Mazgam

London, gruod. 3. — Generalo Rokossovskio komanduojami raudonarmiečiai vakar atėmė iš vokiečių bent 80 gyvenamųjų vietovių, tame skaičiuje eilę apvirtintų miestų ir miestelių, į šiaurvakarius nuo Gomelio, ir artinasi prie geležinkelių mazgo Zlobino toje srityje. Per Zlobiną eina geležinkeliai į Minską, Leningradą ir Odėsą.

Ukrainoje, Dniepro upės alkūnėje, į pietų vakarus nuo Kremenčugo, sovietiniai kovūnai visai prisiartinę prie Znamenkos, geležinkelių mazgo Smelos.

Sion sritin naciai permetė naujas savo tankų ir šarvuotų automobilių divizijas iš vakarinės Europos ir visu pašėlimu kartotinai atakavo sovietinius karius. Bet raudonarmiečiai išstakė jų atakas ir stūmė prieš atgal.

Zitomiro - Kijevo fronte hitlerininkai pradeda pailstinti, išsieikvoti ir per paskutines 24 valandas jie čia niekur nei mažo biskelio nepasivairė pirmyn.

Sniegai, lietūs ir klampynės trukdo spartesnį Sovietų žygiavimą pirmyn Gomelio - Baltarusijos fronte ir Dniepro alkūnėje. Bet Berlyno radijas sakė, jog Raudonoji Armija pradėjo naują smarkų ofensyvą Baltarusijos fronte link Minsko, Baltijos kraštų ir Oršo.

Raudonoji Armija paėmė Merkulovį, 26 mylias į rytus nuo Zlobino, per kurį, beje, geležinkelis veda pro Minską net į Karaliaučių.

Per dieną buvo užmušta dar bent 3,900 vokiečių, sudaužyta 55 jų tankai ir viso atvadauta nuo nacių 95 gyvenamosios vietovės.

Po paskutinio anglų bombardavimo, berlyniečiai liko be geriamojo vandens ir elektros šviesos. Liepsnos kilo 3 mylias aukšty.

Amerika Neteko Garsaus Submarino

Washington. — Taip ilgai negrįžo Jungtinių Valstijų submarinas Wahoo, kad jis laikomas žuvusiu.

Vienu tarpu jis nuskandino du prekinius Japonijos laivus, vieną kareivinį jės laivą - transportą ir vieną žibalinį, kurie buvo ginkluoti ir plaukė viena eile. Šis submarinas pasižymėjo ir kitais veiksmais prieš japonus.

Su Wahoo Amerika šiame kare neteko tik 15 submarinų iš viso. Bet amerikiniai submarinai sunaikino šimtus japonų laivų.

Iš širdies velinu Strazdui geriausio pasisekimo Keleivyje.

TVIRTINA, KAD STALINAS TARIASI SU ROOSEVELTU IR PREM. CHURCHILLU

Washington. — Senatorius Connally tvirtino, jog dabar tikrai eina konferencija tarp prez. Roosevelt, maršalo Stalino ir Anglijos premjero Churchillio. Connally teigia, kad ten bus nutarta ir naujais anglų-amerikiečių žygiais atliuosut vokiečių spaudimą prieš Sovietus.

(Chinijos prezid. Chiang Kai - shek jau sugrįžo namo. Po savo konferencijos su Rooseveltu ir Churchilliu, Cairo mieste, Egipte, Chiang Kai - shek skrido į Persiją - Iraną, pagal spaudos ir radio pranešimus. Nužiūrėję, kad Irane jis matėsi ir su premjeru Stalinu.)

JUGOSLAVAI SUARDĖ DAUG NACIŲ KASYKLŲ; UŽĖMĖ DVI TVIRTUMAS; BULGARAI TAIPGI SUKILO PRIEŠ VOKIEČIUS

Cairo. — Kautynėse arti vokiečių tvirtumų Catez, Jelova ir trijų kitų jugoslavai partizanai praeitą mėnesį užmušė 1,200 nacių ir sunkiai sužeidė daugiau kaip 2,400, sako Laisvosios Jugoslavijos radijas.

Partizanai atėmė iš hitlerininkų Cardak aptvirtintą poziciją, nušluodami 250 vokiečių. O paskutinėmis dienomis jie užėmė tvirtoviską Novi miestą, 20 mylių į pietus nuo Fiumės, svarbaus Adriatiko Jūros uosto.

Lapkričio mėnesį tie Jugoslavijos patrijotai 98 kartus atakavo įvairias nacių naudojamas kasyklas ir taip suardė 53 iš jų, kad šios kasyklos jau negali veikti.

Plieno Darbininkai Pasižada Nestreikuot, bet Reikalauja Pridėt po 17 Centų Valandai

Pittsburgh, Pa. — Jungtinės Pieno Darbininkų Unijos vadų konferencija pareikalavo 17 centų pakelti valandinę algą darbininkams. Savo išleistame pareiškime konferencija nurodo, kad valdinė Kainų Administracija nepajėgia su laikyt gyvenimo reikmenų brangimą, o kongresas atsisakė tinkamai aptaksuoti didžiuosius karinius kompanijų pelnus ir sabotazuoja žngsnius, kuriais Roosevelt valdžia norėtų kovoti prieš brangenybę.

Kartu Plienininkų Unijos vadų konferencija pakartojo savo pasižadėjimą vengti streiko, kol karas tęsis, o derybomis spresti klausimus dėl darbininkų algų ir kitų sąlygų.

Plieno Darbininkų Unija turi 750,000 narių, dirbančių penkiem šimtam kompanijų. Unijos komitetas kreipėsi į šias visas kompanijas daryti bendrą sutartį su ištisa unija.

Daugiau Kaip 100 Korespondentų Krito Kare

London, gruod. 3. — Negrįžo trys laikraščių korespondentai, buvę anglų bombanešiuose virš Berlyno praeitą naktį. Taigi viso šiame kare žuvo jau 115 karinių spaudos korespondentų.

Balboa. — Patirta, kad žuvo 26 Amerikos marininkai, kai nacių submarinas Caribbean Jūroje nuskandino du amerikinius krovinių laivus.

Dauguma talkininkų pranešimų spėja, jog Irano sostinėje Teherane Rooseveltas posėdžiauja su Churchilliu ir Stalinu. Bet Paryžiaus, Vichy, Šveicarijos ir Turkijos radijai sako, kad jų konferencija einanti Tabrize, Irano mieste, tik 60 mylių nuo sovietinės Kaukazo sienos.

Tvirtinama, kad Churchillio - Stalino - Roosevelto konferencija, tarp kitko, išleis pareiškimą vokiečiams, kad jie besalyginiai pasiduodu, o jei ne, tai bus sunaikinti Vokietijos miestai.

Berlyno radijas spėjo, kad jau penktadienio vakare šie trys didieji Talkininkų vadai paskelbs savo pareiškimą.

Anglijos Bombanešiai vėl Audringai Ardė Berlyną ir Kitus Vokiečių Centrus

London, gruod. 3. — Labai didelis skaičius Anglijos bombanešių vėl sprogdino ir degino Berlyną praeitą naktį, jau penktąją galinąją anglų atakoje iš oro per dvi paskutines savaites prieš Vokietijos sostinę.

Tuo tarpu lengvieji Anglijos bombanešiai bombardavo karinius taikinius vakarinėje Vokietijoje. Viso negrįžo 41-nas anglų lėktuvas iš tų žygių.

Nauji anglų užkurti Berlyne gaisrai buvo matomi per 50 mylių.

Amerikiečiai Pradėjo Didžiausią Ofensyvą prieš Nacius Italijoje

Alžyras, gruod. 3. — Penktąją amerikiečių - anglų armija, komanduoja generalo Clarko, pradėjo didžiausią iki šiol ofensyvą vakariniame Italijos šone ir bloškia vokiečius atgal Calabrito srityje ir linkui Cassino.

Anglai - amerikiečiai nugalėjo penkias įtūžusias nacių kontr - atakas, prasi-
veržę per priešų užtaisytų
aminų plotus ir grumiasi pirmyn, nepaisant smarkiausių vokiečių mirtinų ir kanuolių ugnies. Talkininkams kelią praskynę galin-

Laukiama Stalino, Prez. Roosevelto ir Premjero Churchillio Pareiškimo

London, gruod. 3. — Berlyno radijas paskleidė pranešimus iš Portugalijos, kad jau penktadienio vakarę būsianti užbaigta Roosevelto - Stalino - Churchillio konferencija ir jie paskelbsią bendrą pranešimą apie svarbiuosius savo tarimus.

Vienintėlis Žuves Jungtinių Valstijų Laivas Gilbert Salose

Gilbert Salos. — Paryžiaus lapkr. 24 d. prasi-skverbė japonų submarinas pro amerikiečių sargybą ir nuskandino Jungtinių Valstijų laivą, lėktuvų išvežioją Liscome Bay. Nėra žinios apie admiralą H. M. Mullinix ir kapitoną I. D. Wiltzie, buvusius tame laive.

Laivyno atstovas Perly Uoste sakė, kad su šiuo laivu, matomai, žuvo ir daug jūreivių.

Liscome Bay tai vienintėlis laivas, kurio amerikiečiai neteko savo užimtų Gilbert salų srityje, nors japonai blofino, būk jie di-

Paskutiniu žygiu anglai numetė 2,000 tonų bombų Berlyną. Taigi viso iki šiol paleista Berlynan jau 15,000 tonų bombų.

AMERIKOS LAKŲNŲ VEIKSMAI

Jungtinių Valstijų bombanešiai ardė naująsias vokiečių submarinų guštas Marseille, Francijoje.

Oficialiai pranešama, jog panašiam amerikiečių oro veiksmui prieš nacius Toulone, piet. Francijoje, buvo nuskandinta penki vokiečių kariniai laivai.

gi amerikiečių bombanešių ir artilerijos veiksmams.

Mūsų įkarštyje frontan atsilaikė Penktosios armijos komandierius, amerikietis generolas Clark, ir nacių sproginio skeveldra vos tik jam pačiam nepataikė.

Amerikiečiai - anglai čia suėmė ir būrius vokiečių.

Rytiniame Italijos šone Astuntoji anglų armija pažygiavo dar šešias mylias pirmyn ir per krūviniausius mūsų durtuvas atėmė iš priešų Castelfrentano miestą.

Tarpsaviniai Federacijos Mašinistų Streikai Laivastatyklose

San Francisco. — Sustreikavo daugiau kaip 3,500 mechanikų, priklausančių Darbo Federacijos Mašinistų Sąjungai. Streikas paliečia keturias H. J. Kaiserio laivastatyklas artimajame Richmonde.

Streikas kilo todėl, kad Federacinė Mašinistų (Engineers) Unija reikalauja iš tų mechanikų po \$80 kaip įstojimo mokesnio. Tai būtų antras įstojimo mokesnis, nes šie mechanikai jau yra sumokėję priėmimo mokesnį į Mašinistų Sąjungą.

Anglų -Amerikos -Sovietų vadovybė vakarų Europoj.

London. — Pietų Afrikos premjeras Smuts ragino Angliją stiprinti savo poziciją vakarų Europoj, kad ji lygiomis su Amerika ir Sovietais galėtų vadovauti ten po karo.

Amerikiečiai staiga užklupo ir sunaikino 200 japonų Bougainville.

delių nuostolių - ten padarę Amerikos laivynui.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Wells
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Istorinė Kairo Konferencija

Pereitą savaitę pasibaigusi istorinė Kairo konferencija turi didžiulės svarbos visokiems atžvilgiais. Vyriausioji konferencijos dalyviai buvo prezidentas Rooseveltas, ministrų pirmininkas Churchillis ir Čiang-kai-sekas. Konferencija, taigi, lietušė Pacifiko frontus, būsimąjį pokarinį Pacifiko žemės plotų ir šimtų milijonų žmonių likimą.

Jau tik tas vienas faktas, kad šioje konferencijoje dalyvavo Činijos prezidentas Čiang-kai-sekas — dalyvavo kaip lygus su lygiais — turi milžiniškos reikšmės. Per ilgus metus Činija buvo vakarinio valstybių skaitoma kaip antraeilė arba trečiaeilė salis. Su ja, kaip su lygia, skaitėsi tik Tarybų Sąjunga, pripažinusi Činijai visas teises, kokias turi kitos valstybės. Jeigu šiandien Činijos valstybės galva sėdėjo bendrame suole su Amerikos ir Anglijos valstybių galvomis, jeigu jis, Čiang-kai-sekas, buvo priimtas kaip lygus su lygiais, jeigu su jo balsu buvo skaitomasi, kaip su lygiu Amerikos ir Anglijos balsui, tai savimi reiškia milžinišką progresą, tai reiškia naują erą.

Kairo konferencijos deklaracija yra savo rūšies Pacifiko Čarteris. Toji deklaracija nustatė daug maž gaires pokariniam Pacifike gyvenančių tautų susitvarkymui. Toji deklaracija pastatė plėšikiškąją Japoniją į josios vietą.

Činijai, sako deklaracija, turi būti gražinta Mandžurija, kurią Japonija užgrobė 1931 metais. Činijai turi būti gražinta Formoza, kurią Japonija buvo užgrobusi daug anksčiau. Činija, taigi, turi būti didelė, laisva, demokratinė valstybė po karo.

Koreja, kurią Japonai jau senai pasigrobė ir išnaudoja savo imperijalizmui stiprinti, taipgi turės būti nepriklausoma demokratinė valstybė, laisva nuo japoniškų plėšikių.

Centraliniame Pacifike esančios salos, Maršalo ir Karolinos salos, kurias kadaise turėjo vokiečiai, bet kurios po pirmojo pasaulinio karo buvo (Versailio taikos konferencijos nutarimais) padovanotos Japonijai, turės būti iš Japonijos atimtos. Japonijos plėšikai turės būti išvyti iš Rytų Indijų, iš Filipinų salų ir kitų Pacifiko salų, kuriose jie yra drūčiai įsitvirtinę.

Japonams, pagal Kairo konferencijos nutarimą, turės būti palikta tik grynai japoniškosios salos.

Tačiau, planuoti pokarinį pasaulį yra vienas dalykas, o nugalėjimas japonų imperijalistų, jų sumušimas — kitas. Todėl Kairo konferencija, be abejo, tarė ir šiuo svarbiuoju reikalu. Tenka manyti, kad japonams sumušti strategija buvo išdirbta pereitą vasarą įvykusioje Quebeco konferencijoje; Kairo konferencija tik tegalėjo kai ką pagerinti, kai ką papildyti prie tų planų, kurie buvo išdirbti Kanadoje.

Kol kas neaišku, ką Kairo konferen-

ja nutarė dėl Rytų Indijų ateities, dėl Hong-Kongo ir kai kurių kitų salų, bet reikia manyti, kad ir dėl jų buvo tartasi.

Taigi dabar bus mobilizuojamos visos pajėgos Pacifike japonams sumušti. Kairo konferencija, be abejo, priduos daugiau ūpo, entuziazmo visai Činijos liaudžiai; korejiečiams, formoziečiams ir kitiems japonų pavergtiesiems žmonėms. Jie drąsiau kovos, nes žinos, už ką jie kovoja.

Bet, kaip viskas rodo, Kairo konferencija nepakeitė bendrosios Jungtinių Tautų karo strategijos. O toji strategija yra tokia: pirmiau sumušti fašistinę Vokietiją, o paskui fašistinę Japoniją (nors tai nereikia, kad prieš japonus mūšiai bus sulaikyti.) Tą patvirtina ir tas faktas, kad tame pačiame Kairo mieste Anglijos ir Amerikos generalinių štabų viršininkai turėjo savo bendrą konferenciją, kuriai pirmininkavo generolas Eisenhoweris, bet kurioje nedalyvavo kinai generolai. Tenka manyti, kad čia buvo užbaigti svarbiausieji planai dėl antrojo fronto atidarymo Europoje.

Kairo konferencija pasibaigė. Dabar viso pasaulio akys ir ausys nukreiptos į kitą svarbią, istorinę konferenciją, kuri, sakoma, įvykstanti Teherane, Persijoje. Čia dalyvauja prezidentas Rooseveltas, premjeras Stalinas ir ministras pirmininkas Churchillis su savo artimiausiais patarėjais.

Ši Teherano konferencija, be abejo, turės didesnės reikšmės negu Kairo konferencija. Bet apie ją plačiau pakalbėsime tuomet, kai ji pasibaigs, kai turėsime josios nutarimus.

Sporto Reikalai

Karo metu, rodosi, nederėtų daug rašyti ir kalbėti apie sportą. Tačiau Amerikoje sportas, ypačiai basebolės sportas, vaidina didelį vaidmenį, tad tenka pasakyti keli žodžiai dėl dabartinės padėties toje srityje.

Iki šiol nei viena didesnioji basebolininkų sąjunga neįsileido negrų basebolės lošėjų, nors jų yra labai gabių. Jie buvo izoliuoti tik dėl to, kad juodos spalvos!

Prieš tai Amerikos visuomenėje kilo protestų ir reikalavimų, kad tam būtų padarytas galas. Kiekvienam yra aišku, kad negrai sporte yra labai gražiai pasižymėję, kaip boksininkai, kaip futbolininkai, kaip basebolininkai. Pasaulinio boksininkų čempiono titulą ir šiandien nešioja USA armijos seržantas Joe Louis, negras.

Siuos žodžius rašant New Yorke vyksta didžiulių basebolininkų sąjungų (Leagues) atstovų pasitarimai, konferencijos, kuriose dalyvauja ir teisėjai Landis, "basebolininkų karalius". Visoki žymūs žmonės, darbo unijų atstovai ir negrų vadai reikalauja, kad šiose konferencijose, pasitarimuose būtų nutarta priimti negrus į didžiąsias basebolės sąjungas, kaip lygius su baltaisiais sportininkais.

Reikia tikėtis, kad jų reikalavimai bus išklausyti ir tam negarbingam negrų sportininkų izoliavimui, džimkrovizmui syki ant visados bus padarytas galas.

"Imperatorius" --- Šiukslynan.

Iki šiol fašistas Italijos karalius Emmanuelis nešiojo ne tik Italijos karaliaus titulą, bet jis buvo žinomas ir kaip "Ethiopijos ir Albanijos imperatorius". Pastarasis titulas jam buvo suteiktas po to, kai Mussoliniui pavyko brutaliai užkariauti Etiopiją ir Albaniją.

Didžiavosi silpnaprotis karaliukas tais titulaus. Buvo jis dėkingas už tai savo dučiai, Mussoliniui.

Pagaliau, Etiopija tapo išlaisvinta. Bet karalius dar vis "Ethiopijos imperatorius" — kur tau jis atsisakys to titulo!

Albanija, jau dabar visiems žinoma, taipgi ne Italijos, bet karalius Emmanuelis dar vis titulavosi "Albanijos imperatoriumi".

Na, ir pagaliau nuo jo tasai "garbin-gasis" titulas tapo nuplėštas. Paliktas Viktoras Emmanuelis tik karaliumi — Italijos karaliumi. Bet ar ilgam? Italijos žmonės reikalauja, kad jis kuoveikliausiai iš tos vietos būtų pašalintas, jei pats nesišalina. Galimas daiktas, kad neužilgo jis nebus Italijos karaliumi, nors labai nori juo būti.

Su Viktoriu Emmanuelium, atrodo, iš-eis pagal lietuviškąjį posakį: Lėkė, kaip sakalas, nutūpė, kaip vabalas!

Naminis Frontas

NEATSARGIOS KALBOS

Ateinančioms šventėms keletas milijonų karių grįš iš apmokymo stovyklų, iš užjūrių bazių ir kovos zonų į namus atostogoms. Pagunda kalbėti apie tai, kur jie buvo, ką darė, kokios rūšies apmokymą gavo, bus didelė, ypatingai, kada bus raginami geros valios, bet negalvojančių, šeimos narių ir draugų.

Šitie vyrai yra išmokyti atskirti naudingas priesams informacijas nuo nesvarbių. Jie, greičiausiai, nebus kalti dėl neatsargių kalbų. Ir mes neturėtume būti kalti nereikalingais klausinėjimais, nežiūrint, kaip nesvarbūs mūsų klausimai gali atrodyti mums. Tačiau, jeigu tokią, netyčia išslydusią, informaciją išgirsime, mūsų iškilminga pareiga jos nepakartoti.

Visa tai labai svarbu, dėlto, kad mes esame puolimo kovos fazėje. Mūsų jėgos kiekviename mūšio lauke puola — ir jei mūsų kariuomenė turi stumtis pirmyn, tai turi priklausti nuo netikėtumų — staigių puolimų ir mūsų paslapčių saugojimo.

Svarbumas išlaikyti karo informacijas nuo priešo didės tiesioginėje proporcijoje su mūsų karo veiksmais. Tuo pačiu daugiau ir daugiau mūsų namų fronte bus įvelta, tiesioginiai ir netiesioginiai, į tuos puolimus — gamyboje daugiau pabūklų ir medžiagų — plukdymui daugiau išteklų ir pulkų. Kai didesnis skaičius žmonių artėja prie karo pastangų, galimybės išplėpti karo informacijas neatsargiom kalbom didėja.

Neleisk savo neatsargiomis kalbomis per ateinančias šventes sumažinti kariams galimybę būti namuose per kitas Kalėdų šventes.

VALGYK DAUGIAU BULVIŲ

Karo Maisto Administratorius Marvin Jones pareiškė, kad "Didesnio kiekio bulvių susikrovimas, nereikia nelegalių bulvių atsargų sudarymą". Bulvių derlius šiais metais yra milžiniškas ir sandėliai yra perpildyti. Tokiu būdu busi patriotiškas ir apsuksrus, jeigu laikysis ši bulvių per-viršį namuose.

Bulves laikyti yra lengva. Jos išsilaiko mėnesius bet kurioje sausoje vietoje, kur temperatūra laikosi tarp 40 ir 60 laipsnių. Tavo rūšys, ar pastogė, garazas ar porčius, tikriausiai yra geros laikymo vietos. Net virtuvės daržovių spin-

telė suteikia gerą vietą išlaikyti bulves mėnesį ar šešias savaites. Valgydamas daugiau bulvių ir laikydamas jas kol jų yra daug, padėsi tiek sau, tiek vyriausybei.

PIRK KARO BONUS

Čia pat namuose eina kova, kurią turime laimėti — jeigu mes norime, kad Amerika būtų puikus ir padorus kraštas mūsų vaikams sugrįžti. Mes turime kovoti prieš infliaciją, ir vienas geriausių būdų tai daryti, yra įdėti kiekvieną dolerį, kurį tik mes galime, į daugiau Karo Bonų. Jeigu mes nelaimėsime prieš infliaciją, mes apvilsime savo sūnus, lygiai taip pat, kaip atsisakydami sūsti jiems karo medžiagą kovoti su Ašim — dėlto, kad infliacija taip pat gali būti naikinanti. Nepirk nei vieno daikto, kurio tau būtinai nereikia. Įdėk kiekvieną dolerį, kurį tik gali sukrapštyti, į Karo Bonus.

Tu gausi savo pinigų atgal už dešimties metų su gerais nuosimčiais — gi tu tarpu saugoji savo paties ateitį, Amerikos ateitį ir ateitį mūsų kovojančių vyrų. Taip — pirk daugiau Karo Bonų. Užsisakyk rytoj dar Bonų per Payroll Savings Plan, Dovanok Kalėdų proga Karo Bondsus... tai dovanos su ateitimi.

UŽSIENIŲ NUOSAVYBES TURI BŪTI PRANESTOS

Visi amerikiečiai, turįsvetimus bonus bet kuriai sumai, ar užsienių nuosavybę vertės 10,000 ar daugiau, yra reikalaujami pranešti apie tokias nuosavybes iki gruodžio 1 d. jiems artimiausiam Federal Reserve bankui.

Šioji informacija palengvins vyriausybei apsaugoti savininkų interesus ir bus gyvybinė pagalba karo vedime.

Beveik apie kiekvienos rūšies nuosavybę reikia pranešti — apie nekilnojamąjį turtą, pinigus, svetimą valiutą, užsienio vertybės popierių dalis užsienio bendrovėse, sutartis ir susitarimus patentų ir prekybos ženklų reikalais.

Valstybės išdas praneša, kad tvarka gali būti greičiau atstatyta teritorijas reokupuojant, jeigu mūsų karo vadovybė turi tokias informacijas po ranka. Visos informacijos bus laikomos paslaptį ir bus prieinamos tiksliai akredituotiems Iždo atstovams. Kitos įstaigos gaus tik tokią informaciją, kuri joms bus reikalinga karo darbai.

O.W.I.

Vaizdas iš Seagrave ligoninės laboratorijos Burmoje. Gydymas sužeistųjų eina ranka rankon su moksliniais tyrimais.

Amerikos Žvalgybos Pranešimas Apie Ašies Karines Jėgas

Kongresmanas George E. Outland, demokratas iš Kalifornijos, kaip "vaista" prieš nepagrįstą optimizmą ir prasi-manytas viltis," pateikė visuomenei Karo žvalgybos pranešimus, atidengiančius "militarinį Ašies stiprėjimą, bet ne silpnėjimą.

Vokietijos kariuomenė, kaip pranešime nurodoma, turi šiandien maždaug tris kartus daugiau divizijų fronte, negu kad turėjo prieš keturis metus užpuolama Lenkiją; tuo tarpu Vokietijos oro pajėgos, nežiūrint sunkių sąjungininkų oro pajėgų padarytų nuostolių, yra didesnės negu jos buvo 1939 metais.

Japonai, pažymima, dar turi apie du milijonus karo tarnybos amžiaus vyrų, kurie iki šiol nebuvo pašaukti į kariuomenę dėlto, kad jų dar nereikėjo; ir jie taip pat, turi antra tik 17-20 metų amžiaus grupės jaunuolių, kurie dar iš viso nėra mobilizuojami.

Ore, pranešime sakoma, japonų jėgos didėja, kadangi priešas netik kad pakeitė naujais prarastus lėktuvus, bet gerina savo oro pajėgų tiek kokybę, tiek kiekybę; lakūnų apmokymo programa taip pat pagreitinama, kuri atitinkamai auga didėjančia gamyba.

Kaip Mr. Outland'as paduoda, pranešime pažymima:

Kad vokiečiai dabar turi 300 gerai apmokytų divizijų. Vien tik šiais metais jie reformavo, ar iš naujo apginklavo, ar naujai sudarė virš 60 naujų divizijų, kurių kiekviena turi maždaug apie 600 kulkosvaidžių ir 300 sunkesniųjų pabūklų.

Kad vokiečiai prikėlė ir apginklavo 20 motorizuotų bei pėstininkų divizijų, pakeisdami kiekvieną pernai žiemą ties Stalingradu prarastą.

Kad karo pramonėje dirbančių darbininkų nacių dominuojamos teritorijose skaičius nuo 23,000,000 karo pradžioje pakilo iki 35,000,000 dabar; kad jų gaminami ginklai kai kuriais atvejais yra geresni, negu bile kurie Jungtinių Tautų turimi.

Kad nėra nieko tokio ypatingo Vokietijos ekonominiame gyvenime pateisinimui vilčių greito nacių pastato subyrėjimo. Pavyzdžiui, vokiečių maisto racionavimas kalorijomis šiandien yra aukštesnis, negu jis buvo karo pradžioje.

Kad jokio rimto vokiečių moralės smukimo dėl sąjungininkų nuolatinio oro bombardavimo iki šiol nepastebėta, tačiau reikia laukti didėjančio sąrašo sąjungininkų nuostolių iš šios ir kitos rūšies puolimų.

JUNGTINIŲ TAUTŲ SUGRETINIMAS

Mr. Outland'as, pranešdamas generolo Strong'o suteiktus duomenis, sako: "Yra tiesa, kad dabar Vokietija neturi tiek divizijų, kiek Jungtinės Tautos bendrai, ir, jei visus Jungtinių Tautų išteklis sudėti į krūvą, mes turime aiškiai

persvarą prieš Vokietiją Europos fronte.

"Tačiau, jeigu ne milžiniškos Rusijos pastangos, santykis būtų maždaug keturi prieš vieną mūsų nenaudai. Toliau, milžiniškas tinklas sustiprinimų, kuriuos Vokietija pastatė aplink visą savo kraštą, padaro mūsų ateities darbą labai dideliu."

O. W. I.

Waterbury, Conn.

Mes Waterburio Laisvės vajininkės — M. Svinčūnienė ir M. Meisonienė patėmijom Laisvėje, kad draugas Stripeika prašo pas laisviečius, kad Laisvės vajus būtų paigintas iki po naujų metų. Mes su tuom pilnai sutinkame ir pageidaujame, kad vajus būtų paigintas iki po naujų metų, tuomet būtų galima daugiau pasidaruoti dėl gavimo daugiau naujų skaitytųjų dėl Laisvės.

Dabar mes vajininkės atsiskaukiame į visus Waterburio ir jo apylinkėje gyvenančius lietuvius, kaip tai, ant farmų ir mažuose miesteliuose, kur nėra Laisvės vajininkų, kad jūs pagelbėtumėt mums gauti naujų skaitytųjų dėl dienasčio Laisvės. Tuomi jūs pagelbėsite savo dienasčiui ir padėsite mums laimėti vajaus dovaną. Bandykite gauti patys po vieną, kitą naują skaitytųją, o jei patys negalėsite gauti, tai praneškite mums, tai gal būt mes galėsime gauti su jūsų pagalba.

Draugai bristoliečiai labai puikiai pasidarbavo dėl mūsų, kada buvom nuvažiavę į Bristol gauti naujų skaitytųjų ir atnaujinti dėl senų skaitytųjų prenumeratas.

Draugas J. Marshalonis mus pasitiko ir paėmęs savo karą susisodinęs apvežė ir parodė senus Laisvės skaitytuosius ir kuriems buvo atnaujintos Laisvės prenumeratos ant ateinančių metų. Po tam nuvežė mus pas draugus J. Skinnerį ir A. Mickevičių ir supažindino su jais.

Tie draugai yra labai geros širdies. Po trumpo pasikalbėjimo su jais susėdome į mūs karą ir nuvažiavome pas jų pažįstamus. Jie pasikalbėjo su savo pažįstamais, užrašė jiems po Laisvę, kaip Kalėdų dovaną. Puikų darbą draugai atliko! O vajininkės grįžo į Waterbury labai linksmos, nes vėžė su savim 4 naujas Laisvės prenumeratas ir pluoštą atnaujintų ir dar naujai užsprenumeravęs Laisvę J. Valčiūnas priketino gauti dar 2 naujų Laisvės skaitytuosius. Dabar mes laukiame nuo jo tų naujų skaitytųjų, kuriuos jis mums ketino.

Artinantis Kalėdom dabar yra geriausia dovaną, tai užrašyti Laisvę dėl savo draugų ir pažįstamų. Mes atsišaukiame į visus, kurie užsprenumeruos Laisvę arba kas nurodys kam būtų galima užprenumeruoti, tai tie pavasariui atėjus gaus (Tąsa 4-me puslapyje)

SNAKE
in your grass

It's going to cost Billions to defeat the Jap!
Buy U.S. WAR BONDS & STAMPS!

LITERATŪRA ir MENAS

Literatūriniai Krislai

Naujieta Muzikos Mėgėjams.
Aštuntoji Sostakovičiaus Simfonija.
Brangiausiasis Kūrinys.
Jack Londonas Judėjose.
27 Metai nuo Jo Mirties.
Jungt. Valstijos—Stambus Leidėjas.

Rašo J. Barkus

Dmitrijus Sostakovičius, pasauliniai paskilbės Sovietų Sąjungos kompozitorius, sukūrė naują kūrinį. Lapkričio ketvirtą dieną, Maskvos Konservatorijoje, Valstybinė Simfonijos Orkestra pirmą kartą išpildė Sostakovičiaus *Aštuntąją Simfoniją*. Klausovai palydėjo naująjį veikalą entuziastiškais ovacijomis.

Aštuntoji Simfonija, visą ją išpildyti, užimanti visą valandą ir 15 minučių. Joje esą apšėiai militarinių motyvų, gimtųjų laukų-namų ilgės sukeliančių melodijų ir nepaprastų skambėsio efektų, kuriais Sostakovičiaus muzika visuomet pasižymi.

Ši naująjį savo kūrinį garsusis muzikas pagaminęs pereiną vasarą, gyvendamas vasarvietėje, kur jį buvo poilsui ir kūrybai išsiuntusi Sovietinių Kompozitorių Unija.

Aukštą naujojo kūrinio kokybę galima numanyti jau iš to, jog amerikoniškoji radijo kompanija, Columbia Broadcasting System, tuojau puolėsi jį nupirkti. Sakoma, karštos lenktynės ėjusios tarp kelių stambiųjų transliavimo kompanijų, besistengusiųjų tą naująbę įsigyti. Tačiau keliomis dienomis vėliau Columbia Broadcasting System'a New York'e džiaugsmingai paskelbė nupirkusi teisę pirmiausiai transliuoti Amerikos sausžemiams naująją *Aštuntąją Simfoniją*.

Už tą vieną transliavimą C. B. S. užmokėjusi \$10,000. Tai didžiausioji suma, užmokėta už bent kokį muzikos kūrinį vienkartiniam transliavimui. Garbė vadovauti naująją simfoniją pavesta žinomam muzikui-konduktoriui Arturui Rodzinskiui, o ją išpildys New Yorko Philharmonic-Symphony Orkestra.

Tą naująjį kūrinį žadama transliuoti kurio nors sekmadienio popietį, kaip greit jis bus šion šalin pargabentas. Tikimasi transliavimą įvykinti dar šioms metams nepasibaigus.

Vertingosios muzikos mėgėjai turėtų nepraleisti šios naujienybės neišgirde. Žinia apie šį naująjį veikalą, su keletu jo autoriaus paveikslu, tilpo žurnale *Life*, lapkričio 22 d. laidoje.

Kiek anksčiau šiame skyriuje rašiau, jog yra ruošiamas judis, vaizduojas amerikiečio rašytojo Jack Londono gyvenimą. Šiomis dienomis laikraščiai paskelbė, jog Padėkų Dieną San Francisco mieste jau įvyko pirmasis minėtojo judžio parodymas.

Trimis dienomis pirmiau, lapkričio 22 d., suėjo 27 metai nuo Londono mirties (jisai numirė lapkričio 22 dieną, 1916 m.).

Pamatyt šį pirmutinį J. Londono gyvenimo paveikslą, sakoma, susirinko visa San Francisco ir Oaklando "diduomenė" ir veik visi Spaudos Kluubo nariai.

Jack Londonas laikomas vienu interesingiausiųjų šioje šalyje gyvenusių asmenų. Juk apie jį, kaip rašytoją ir asmenį, įvairūs kritikai bei peržvalgininkai yra prirašę daugiau 5 milijonų žodžių. O jo veikalai yra išversti, galima sakyti, į visas pasaulio žinomas kalbas.

Neabejoju, jog idomu bus matyti J. Londono gyvenimą judėjose, ypač tiem, kurie mėgo jo raštus skaityti.

Jungtinių Valstijų valdžia spausdina 441 periodinį leidinį. Kitaip sakant, įvairūs valdžios departamentai ir biurai leidžia laikraščius bei brošiūras, kad supažindint visuomenę su savo veikimu arba aiškinti tuos ar kitus gyvenimo reiš-

Birutos Ramoskaitės Debiutas

Kai akademinio mokslo studentas baigia tam tikrą mokslo šaką, jis arba ji, laiko egzaminus, ir, jei atitinkama įstaiga pasitenkina studento disertacija ir kitomis kvalifikacijomis, jis arba ji gauna diplomą ir eina pasaulin visuomeni tarnauti,—praktikuoti savo profesiją.

Ne taip yra su artistais, su laisvojo meno menininkais. Ypačiai ne taip yra su dainininkais. Dainavimo studentas gali baigti konservatoriją, jis gali joje gauti daug bendrojo muzikos mokslo, dainavimo mokslo, jis arba ji gali gauti ir diplomą, tačiau su tuomi jis ne visur tegali pasirodyti. Dainininkui tenka egzaminai duoti prieš publiką, prieš visuomenę, prieš kritikus, kurie dainininką "padaro arba pavaro."

Priimta tokia jau mūsų krašte tvarka: jaunas dainininkas arba dainininkė, nusisamdęs salę, pasigarsina, sukviečia publiką, spaudos kritikus ir duoda koncertą. "Darykit dabar jūs su manim ką norit," tarytum jis arba ji sakyte jiems sako.

Tokį pasirodymą š. m. lapkričio 28 d. padarė mums jau gerai žinoma lietuvių dainininkė BIRUTA RAMOSKAITĖ. Jos debiutas,—pirmasis koncertas,—įvyko jaukioje New Yorko Timeso salėje.

Biruta Ramoskaitė lietuviams gerai pažįstama. Gimė ir augo Hartforde. Iš pat mažens mėgo muziką ir ją studijavo, lavindama savo gražų balsą. Vadovavo per tūlą laiką Laisvės Choriui, paskui persikėlė gyventi New Yorkan—Amerikos Milanan,—kur ji tebestudijuoja pasibrežtąją šaką. Ji mokėsi Juilliard School of Music, dabar dainuoja ir vaidina "The Merry Widow" operetėje, kurioje vyriausias roles turi tokios įžymybės, kaip dainininkas Jan Kiepura su savo žmona.

Jaunosios dainininkės debiuto programas buvė tokios:

Invocezione di Orfeo	PERI
Aria di Poppea	HANDEL
Poesia Persiana II	SANTOLIQUIDO
Non Più	CIMARA
Stornellata	GIANNINI
Deln Angesicht	SCHUMANN
Der Sandman	SCHUMANN
Selge Nacht	
Und gestern hat er mir Rosen gebracht	
Hat dich die Liebe berührt	MARX
La Mamma morta	GIORDANO
(Aria di Maddalena from Andrea Chenier)	
Walkiki	GRIFFES
The Pasture	NAGINSKI
A Memory	GANZ
Prisipažinimas	SALINAITĖ
Mano Gimtinė	KACANAUŠKAS
Ne Margi Sakalėliai	TALLAT-KELPSA

Kaip matome, pasirinktieji dainininkės veikalai - dainos nebuvo populiarios publikai, kurią daugumoje, be abejo, nusiųrė lietuvių. Tat kam gi dainininkė jas pasirinko? Tam, kad parodyti muzikaliniam pasauliui, muzikos žinovams, kritikams, ką ji gali, kiek jina yra pasiruošusi savo kvotimams, ar ji jau pilnai pribrendo svarbesiems žygiams, didesniems darbams, stovintiems prieš kiekvieno rimto dainininko akis. Jai čia nerūpėjo sukelti publikoje griausmingi aplodismentai (ji jų visvien apšėiai gavo), nes jeigu tas būtų jai rūpėję, tai Ramoskaitė būtų dainavusi melodingas "lengvas" dainas; jai čia rūpėjo parodyti savo, sakyčiau, *muzikalinę erudiciją* ir tą tiesą, kad josios sopranas yra tokio kalibro ir tiek jau nustatytas, išstobulintas, kad ji gali pasaulinio masto veikalus, pasaulines muzikos vertybes dainuoti, interpretuoti, išgyventi.

Jai rūpėjo parodyti pasauliui, kad be savo gražaus ir stipraus soprano, ji turi kitą labai brangią dainininkui savybę: *dikeiją*. Ji gali dainuoti lietuviškai, angliškai, vokiškai, itališkai bei kurioj kitoj kalboj ir josios dainos žodžius kiekvienas klausovas galės suprasti, jei tik jis supranta tą kalbą, kurioje dainininkė dainuoja.

Kaipgi dainininkei pavyko savo pasimojimą atlikti? Pirmiausiai leiskime tuo reikalu pasisakyti angliškiosios spaudos kritikams, buvusiesiems Birutos debiute.

New York Times kritikas sako:
"P-lė Ramoskaitė... turi didelį plataus ap-

kinius ir teikti reikalingų informacijų bei pamokymų.

Visi tie leidiniai sekamai skirstosi: devyni yra dienraščiai, 48 savaitraščiai, 12 puse mėnesinių ir 241 mėnesinis leidinys. Likusieji leidžiami nereguliariai.

Neseniai, diskutuojant reikalą dar labiau sumažinti popierio kiekybę dienraščiams, tūli kongresmanai rėkavo, kad ir valdžios departamentai turėtų savo leidinių skaičių bei dydį sumažinti.

Biruta Ramoskaitė.

čio balsą, su aiškiu tonu, gryna, tyra intonacija ir puikia dikeija...

New York Journal-American pastebi:
"Jinai (Ramoskaitė) turi balsą su pažymėtinai gavia, turtinga kokybe, ir savo balsą dainininkė naudojo ir kontroliavo išmintingai ir su skoniu."

Dienraščio Sun korespondentas pastebi, kad Ramoskaitė "parodė nemažai žadančių balsų; josios tonai turi gausios pajėgos ir tvirtumo, ypačiai aukštesnieji. Dainininkės dainų interpretavimai buvo sąlydūs ir dažnai aiškūs, tačiau būtų pačiai naudingiau, jei ji daugiau savo pasireiškimas surastų įvairumo ir subtiliškumo."

Dienraščio Herald-Tribune korespondentas šitaip pasisako:

"P-lės Ramoskaitės balsas yra įtikrinęs savo turiniu, geroko apėmio ir masto. Bendrai jis buvo puikiai naudojamas, nors šian ir ten galima buvo kvėpavimo žymių pastebėti. Josios interpretacijos parodė pažymėtiną supratimą ir jausmo šilumą, taigi ji parodė naujausios tonaus susipavimti... P-lė Ramoskaitė atidengė gerokai dramatiško temperamento ir būtų idomu girdėti ją dainuojant nuo operetinės estrados. Nes, prie to, kad ji yra apdovanota puikiu balsu, Ramoskaitė turi asmenybę: ji liesa, blondina..."

Šitokius atsiliepimus apie debiutantę padarė stambioji New Yorko angliška spauda. Gal buvo ir kituose laikraščiuose kitokių atsiliepimų — nemačiau. Atsiliepimai, kaip matome, dainininkei labai palankūs,—ne visos debiutantės tokias gauna. Su tokiais atsiliepimais jaunoji dainininkė gali drąsiai žygiuoti pirmyn, eiti prie sunkesniųjų uždavinių, paisesnių egzaminų.

Abelnai, Biruta yra apdovanota keliomis gerai dainininkei reikalingomis savybėmis: (1) didelis ir gražus sopranas, (2) gera dikeija, (3) jausmas—mokėjimas ne tik dainuoti, bet ir dainos sielą pagauti ir ją išreikšti klausytojui, (4) asmenybė.

Be to, tai reikiama, kad Biruta jau pasiekė dainavimo tobulybę? Žinoma, ne.

Dainavimas—sunki meno šaka, bene pati sunkiausia iš visų. Nepaprastai daug dar energijos ir darbo ji turės įdėti, iki atsisotos tarp "pasaulio parinktųjų." Tūli kritikai nurodė jai tą ir kitą trūkumėlį, tą ar kitą spragelę, dar neužvertą, dar reikalingą darbo. Be abejo, jei dainininkė būtų, sakysim, dainavusi ne savo debiute, bet kur nors dideliame mū-

sikiame koncerte, jai būtų kur kas buvę lengviau, ir tas ar kitas trūkumėlis nebūtų buvęs pastebėtas. Šičia Biruta gerai žinojo, kad jį yra įvertos akys kritikų, prieš kuriuos ji savotišką egzaminą laiko. O egzaminų metu ir gabiausias talentingiausias studentas susivaržo ir neretai suklumpa.

Dainoje daugiau negu kurioje kitoje meno šakoje reikalingas subtiliškumas, labai sandarus žodžio, tono ir jausmo precisiškas suderinimas, sukoordinavimas ir supaprastinimas, kad jis atrodytų klausytojui-stebėtojui visiškai paprastu, nei kiek nenuduotu, nedirbtinu. Nes tik tokiame paprastume kėri gilumas, paliečias žmogaus sielos gelmes. O tas tai ir yra iš tikrųjų menas, dailė, kūryba.

Ar Biruta Ramoskaitė tam turi talento? Taip, turi. Ji turi ne tik talento, bet ir *gerą pradžią*. Tą parodė tiek pirmesnieji josios pasirodymai mūsų koncertuose, tiek ir šis debiutas.

Be to, ji yra jauna, pilna energijos ir noro siektis toliau, toliau, toliau, nestovėti vietoje, nugalėti visokias kelyj esančias kliūtis ir užkariauti naujus dainavimo mene laimėjimus.

Tat jai galima tik palinkėti: geriausio pasisekimo!

R. Mizara.

Bus Dar Mūšis ir Dėl Kauno

(Lietuviška "Bylo Dielo pod Poltavoj"*)

Buvo mūšis ties Poltava, milžinų kova, draugai! Mes ten vokiečius ištaškėm — Juozo Stalino lūtai!

Buvo mūšis prie Smolensko —kraujas, plienas ir žaibai. Nacių kailį mes ten ardėm —Kavoliūno sakalai!

Bus dar mūšis ir dėl Kauno; sukaposime mes juos; ir kraujais žvėrių rudųjų Nemunėlis pajuduos!

V. T.

* Bylo Dielo pod Poltavoj—seną rusų kariuomenės dainą apie didžio mūšio laimėjimą prieš švedus ties Poltava 1709 m. didžią pergale.

Mylėki, Džiaukis, Kol Jaunystė

Mylėki, džiaukis, kol jaunystė Dar žydi, skleidžiasi gaivi, Ateis laikai, pradės ji vysti, Tad būsime ir mes seni.

Tik sykį skirta mums gyventi Ir sykį esame jauni. Mokėkim meilės taurę semti Gyvenkim, būkime laisvi.

Nors kartais dienos mūsų juodos, Ir širdį sugelia skausmai. Jieškokim meilėje paguodos, Suraskim, kaltas kas už tai.

P. B. Pilėnas.

Tos dvylika su overolėmis dėvinčių merginų vaidina filmoje "Cry Havoc," dabar rodomoj Astor Theatre, Broadway ir 45th St., New York'e, išsisi tarp scenų. Mažąją vairoja Marsha Hunt, greta jos yra Margaret Sullavan ir Fay Bainter. Kitos paveiklės yra Joan Blondell, Ann Sothorn, Raines, Gifford, Morris, Lewis, Angel, Grafton, Franquelli.

LOWELL, MASS.

Geriams Tikslams Reikia ir Gero Pasidarbavimo

Šeštadienį lapkričio 27 dieną buvo sušauktas pažangiųjų lietuviškų organizacijų bendras susirinkimas. Ten dalyvavo geras būrelis žmonių. Bet nebuvo tiek, kiek galėjo būti geresniame rūpestingume.

Susirinkimo tikslas buvo išrinkti delegatą į Demokratinį Lietuvių Suvažiavimą, kuris įvyks gruodžio 18-19 dd., šių metų, Brooklyn, N. Y., bendrų prakalbų klausimas ir keturių kolonijų varde surengimas gero bankieto LLD 7-to Apskričio naudai. Bet kadangi, per mažai žmonių dalyvavo, tai bankieto rengimas paliktas vėlesniam LLD 44-tos kuopos susirinkimui nutarti bankietui sąstatą, laiką ir vietą. Šiame susirinkime buvo tik pavišutiniai šis klausimas paliktas.

Šiame susirinkime tapo išrinktas delegatas į virš minėtą suvažiavimą. Juomi yra draugas Antanas Stravinskis, kuris atstovaus mūsų miesto pažangiųjų lietuvių organizacijos, būtent, Liet. Literatūros Draugijos 44-tą kuopą, LDS 110-tą kuopą, Liet. Piliečių Kluobą ir, galimas daiktas, kad ir Lietuvos Sūnų ir Dukterų Pašalpos Draugystė sekančiame savo susirinkime nusitars ir bus atstovaujama tame Demokratinį Lietuvių Suvažiavime.

Nutarta pasveikinti Suvažiavimą, apart to, ką organizacijos skirs iš iždų, dar ir pavieniais prisidedant. Ant vietos tapo sudėta \$7 ir draugas A. D. žadėjo prakalbese aukoti šiam tikslui. Žinoma, bus matyti ir kiti draugai, demokratijos mylėtojai, ir jie prisidės prie Suvažiavimo sveikinimo su auka.

Nutarėme smarkiai pasidabuoti, kad draugo D. M. Šolomsko prakalbos šį šeštadienį, gruodžio 4, būtų pilnai pasekmingos. Prakalbos įvyks Kluubo svetainėje, 338 Central St., 7:30 val. vakare.

Turėkime Visuomet Mintyje

Lietuvių Literatūros Draugijos naujų narių vėjus eina prie pabaigos. Belieka tik vienas mėnesis — gruodis. Tai pats smagiausias mėnesis užbaigimui senų metų su pagyvejusiu darbštumu, kaip praieities geresnei atminčiai. Šis paskutinis metų ir įvajaus mėnesis gali duoti mūsų mylimai draugijai puikiausių pasekmių naujais nariais paaugėjime. Jei dar tolokai stovime iki vieno tūkstančio naujų narių pasiekimo abelnai Draugijos kvotoj ir penkias dešimtis (50) narių mūsų 7-tam Apskrityje, tai šis paskutinis mūsų smarkus ir širdingas pasidarbavimas draugijai gali mums duoti puikiausio džiūgėsio, jog mes pilnai atsiekim savo tikslo, su geru perviršiu. Tad budriau visi draugai! Gaukime visi po vieną naują narį į Literatūros Draugiją.

Gaukime - raskime juos tarpe savo giminių, savo kaimuose, ypatinguose drauguose ir retai sutinkamuose, bet geruose lietuviuose. Visuomet ir visur turėkime mintyje LLD. Auginkime armiją, kuri auklėja ir gina pažangą.

J. M. Karsonas.

Lietuvių Demokratinis Suvažiavimas įvyks gruodžio 18-19 dd., 1943 m., Brooklyn, N. Y. Ar jūs ir jūsų organizacija jau pasirengę jame dalyvauti?

Kelis Kartus Didesni Japonų Nuostoliai

Bougainville. — Nuo amerikiečių įsiveržimo į šią Saliamono salą lapkr. 1 d. iki lapkr. 26 d. buvo užmušta 2,014 japonų — tiek suskaičiuota jų lavonų. Iš Amerikos pusės tuo tarpu žuvo 281-nas karys.

Amerikos Karo Laivai

Australija, gruod. 2. — Amerikiniai naikintuvai bombardavo karinius japonų įrengimus Gasmatoj, New Britain saloj, ir Madange, Naujojoje Guinejoje. Manoma, jog tai buvo pradinis pasiruošimas įsiveržti į japonų tvirtumą, New Britain salą, netoli Australijos.

Amerikiečiai nuskandino vieną prekinį priešų laivą ir eilę motorinių valčių. Jie ir australai lakūnai numetė 27 tonus bombų į Cape Gloucester, New Britain, ir sudaužė japonų kanuolių baterijas.

Amerikos lėktuvai numetė 46 tonus bombų į japonų pozicijas Bougainville saloj, Saliamono salyne. Japonų karo laivai bombardavo naujai užimtą amerikiečių sklypą Torokina srityje, Bougainville, bet jokių nuostolių nepadarė.

RAGINA PANAIKINT MARGARINO TAKSUS Washington. — Keli senatoriai reikalavo panaikinti federalius taksus, kurie uždėti dirbtiniam sviestui, margarinui. Jie nurodė, kad marginas yra būturių sviestas, ir jo aptaksavimas skriaudžia tuos žmones.

PHILADELPHIA, PA.

Atsakymas J. Jakimavičiui Per Keleivį, No. 47, jis bando man priminti nebūtus dalykus. Jis rašo, būk man ponas žideikis siūlėms "šipkartę" važiuoti į Tarybų Lietuvą, 1940 metais, kada dar gyvavo mūsų nabašinkinė verslininkų ir profesionalų draugystė, kurią palaikydavo ponia Grigaliūnienė. Tais laikais biznierių sakydavo, kad reikia važiuoti į Tarybų Lietuvą patirti, tai aš jiems sakydavau: "Duokite man šipkartę, o aš tuojau važiuosiu į Tarybų Lietuvą ir sugrįš pasakysiu visą teisybę, kas tik yra naujo Lietuvos."

Bet tie karšti biznierių, kurie siūsdavo važiuoti "pas Stalimą", man nei vienas šipkartės nedavė.

Taipgi žideikis nėra joks tautininkas ir jis man niekaados "šipkartės" nesilūf. Taipgi primelinas man "komunisto" vardo, yra Jakimavičiaus išgalvojimas. Aš nesu jokios partijos narys, nei komunistų, nei kitokios, mane niekas neįtikino, kad aš turėčiau būti Komunistų Partijos narys, jei-gu kas mane įtikintų, tai galėčiau būti, kaip ir dešimtys tūkstančių kitų mūsų šalies piliečių yra jos nariais.

Dabar aš pažymėsiu, kas esu ir už ką aš kovuju. Aš esu pažangus biznierių ir per ilgus metus pristatydavau maistą į daugelį didelių pirkinių, jų tarpe, ir dienraščio Laisvės pirkinių, reikalui esant ir padėdavau padirbti, Už tai fašistiniai — smetoniški elementai mane pravardžiuoja ir vadina "komunistu," "bolševiku," manydamai, kad jie tuo mane užgauna arba nužemins Philadelphiaus lietuvių akys. Bet tas jiems nieko negelbėjo, nes manęs nenupirke si ir prie manęs neprisavins komunisto vardo, juo nesu. Kokis gi tikslas senio Jaki-

Amerikos Lakūnai Kirta Naciam Italijoje

Amerikos lakūnai atakavo Bolsano, stotį geležinkelio einančio iš Austrijos-Vokietijos per Brenner tarpkarnę į šiaurinę Italiją. Jie taipgi triuškinio karinius fašistų punktus San Giorgio, Rocca, Cervavo ir kitur šiaurinėje Italijoje.

UŽ ROOSEVELTĄ ŠIMTAS PRIEŠ VIENĄ

Donaldsonville, Ga. — Kaimiškame Seminole apskrityje, Georgia valstijoje, buvo padaryta bandomieji balsavimai su klausimu: Ar jūs būsimuose rinkimuose balsuosite už prez. Rooseveltą, jeigu jis kandidatuos ketvirtai tarnybai? O jei ne, tai už ką balsuosite?

Šiuose bandomuose balsavimuose dalyvavo 101 pilietis, ir šimtas jų pasisakė už Rooseveltą ketvirtam terminui, o vienas balsavo prieš, bet nenurodė, už ką jis balsuotų vieton Roosevelto.

Dveji pereiti prezidentiniai rinkimai išėjo taip, kaip bandomuose balsavimuose pasisakė šio apskrityje piliečiai.

Louisville, Ky. — Specialius Kentucky rinkimus į Jungtinių Valstijų kongresmanus laimėjo republikonas Chester O. Carrier prieš demokratų kandidatą J. D. Talbottą.

O lapkričio 2 d. rinkimuose republikonas buvo išrinktas Kentucky valstijos gubernatorium, pirmą kartą per paskutinius 16 metų.

PRANESIMAI IS KITUR

WILKES-BARRE, PA.

ALDLD 43 kp. svarbus susirinkimas įvyks gruodžio 5 d., 2 val. diena. Progresyvių Klubas salėje, 325 E. Market St. Visi nariai dalyvaus, nes yra svarbių reikalų aptarti ir bus renkama delegatas į Demokratinį Lietuvos Suvažiavimą. — J. Janaitis, Sekr. (284-285)

MONTELLO, MASS.

ALDLD 6 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., Pirmadienio vakare, 7:30 val. L. T. Name. Nariai visi dalyvaus, turime daug naujų aptarti. Taipgi išsirsite raportus net iš dviejų konferencijų. — E. Beniliene, Prot. Rašt. (283-285)

ELIZABETH, N. J.

LDP Klubas susirinkimas įvyks gruodžio 5 d., 2 val. diena. Klubiečiai esate visi kviečiami ant pirmo susirinkimo, nes bus daug dalykų Klubui reikalaus aptarti. Taipgi yra draugų, kurie pasiliks mėnesiniams mokėjimams. Būtų gerai, kad dalyvautų ir užsimokėtų, taipgi atsivestų ir naujų narių. — J. Wisbor. (283-285)

BRIDGEPORT, CONN.

Svarbios prkalbos! Rengia LLD 63 kp. įvyks sekmadienį, gruodžio 5 d. Liet. Salėje, 407 Lafayette St. Pradžia 7 val. vak. Kalbės R. Mizaras, šių dienų klausimais — Karas, Lietuva, Liet. Dem. Suvažiavimas ir t. Prasmoti visi dalyvauti. Įžanga dovanai. — Rengėjai. (283-285)

SANDELIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Kantičkos, Giesmių Knyga	.....\$2.00
Kapitonos Fogelis, apysaka	.....40c
Girtuoklių Linksmos Dainos	.....15c
Aplė Dangu, Saulė ir Žvaigždės	.....10c
Mikaldos Pasakojimai	.....25c
Duktė Marij, graži apysaka	.....25c
Duktė Gyvena Pūstytyje	.....25c
Burykla ir Burtininkas	.....25c
Lengvas Būdas Išmokyti Angliškąs Kalbas	.....35c
Naujas Būdas Išmokyti Gražiai Rašyti	.....15c
Sveikata Ligonims, knygėlė aprašo apie 350 vaistų žolių	.....25c
Eustakijūšas, gražūs apskaitimai iš senovės laikų, 128 pusl.	.....35c
Velnisškas Tiltas per Nemuną, Erodas Boba ir Duktė Malioriaus	.....35c
Praloto Olsausko Darbai ir Nuopelnas, su paveikslais	.....20c
Kantičkos Apie Keplio Kančią	.....15c
Lietuviška Virėja su 450 visokių receptų, kepimui, virimui, keitimui ir tt.	.....1.00
Tūkstantis Naktų ir Viena, dalis 50c	.....25c
Karvės Nauda ir sūrių padarymai	.....25c
Sapnų Knyga su Paveikslais, apdaryta	.....\$1.25
Kapitonos Velnis, 400 pusl.	.....\$1.25
Istorija Seno ir Naujo Istatymo, su paveikslais	.....25c
Istorija Abela, 500 pusl.	.....1.50
Orakulas Visokių Monų, Ispėjimų, Kortų Nukėlimui, Delnazišnystė, 412 pusl.	.....\$3.50
Pilna Geografija, su paveikslais, 412 pusl.	.....3.00
Gudrus Piemenukas, graži apysaka	.....25c
Kabalas, Zobovos Knygutė	.....15c
Žolii Arbatos:	
Pailių Arbatą arba Mostis po	.....85c
Nuo Kosulio, Dusulio	.....85c
Nervų ir nuo Sutukimo, po	.....60c
Inkštų Kraujo Valytojas, po	.....60c
Nuo Kosulio, Dusulio	.....60c
Vyriskumo Pataisymui	.....85c
Vidurių Liusuotojas	.....85c
Išvartymų akmenėlių, kad neslapinti lovoj, po	.....60c
Nuo užsisėdėjusio kataro, Hay Fever	.....85c
Nuo nemalonaus kvapo	.....85c
Nuo surigusio pilvo (heartburn)	.....85c
Nuo romantiškų sausgėlių	.....60c
Trejanaka, stambios šaknys	.....60c
Nuo Cukrinės Ligos	.....85c
Nuo Sutukimo Žolės	.....85c
Visokios Žolės yra pakeltos su nurodymais, kaip jas vartoti.	.....85c

M. ŽUKAITIS, 334 Dean St., Spencerport, N. Y.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor

WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 10089 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 7022 — 15th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MARIA FORTUNATO, 7022 — 15th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10085 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6901 — 15th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SALVATORE ASCOLI, 6901 — 15th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 2166 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5213 — 2nd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

THEODORE D. KARELAS & JOHN MORANGAKIS, Terry's Diner, 5213 — 2nd Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10086 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 608 Liberty Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ELVIRA LONARDO, 608 Liberty Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 2162 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 65 Thaford Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

MARGARET RIPA, 65 Thaford Ave., Brooklyn, N. Y.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MOTERYS

AMŽIAUS 25-50
MOKYKITE CIGARŲ DARYMO
UŽDIRBKITE 50 IR VIRŠIAUS
PO TRUMPO LAVINIMO PERIODO
GERA ALGA BESIMOKINANT
GERAS NUOLATINIS AMATAS
DABAR IR PO KARO
PALUMBO CIGAR CO., INC.
68 EAST 131ST ST., N. Y. C.
(ARTI PARK AVE.) (287)

REIKIA MOTERŲ

Patyrimas nereikalingas.
Dirbti sukių diktavėje.
Gera alga; nuolatinis darbas.
JAPON BUTON WORKS,
270 West 54th St. (286)

KAMBARIU TVARKYTOJOS

MAUDYNIŲ PRIEĖROTOJOS
VALYTOJOS
Aukštos algos; pastovus darbas.
Pulkinis darbas su lygis.
Kreipkitės į Housekeeper,
HOTEL WEYLIN,
40 East 54th St. (286)

STALŲ PATARNAUTOJOS

Pilnam ar Daliai Laiko
28c į Valandą
ir pulkinis darbas.
Duodama Uniformos ir Valgis.
Kreipkitės į Head Waiter,
FIFTH AVENUE HOTEL,
5th Ave., & 9th St. (287)

KAMBARIU TVARKYTOJOS

\$20.85 į SAVAITĘ
Geri Tipai
NUOLATINIS DARBAS
Kreipkitės į Housekeeper
FIFTH AVENUE HOTEL
5th Ave., & 9th St. (287)

AUDĖJOS

Sulink šilkinio mušlino braižytojos ir kopijutojos; gera alga.
REX STUDIOS, 165 BLEEKER ST., N.Y.C. (287)

MERGINOS

Kosmetikų fabriku, nelavintos, 5 dienų savaitė, viršlaikiai, nuolat. 15 karinių darbų nesikreipkite.
COSMETRIES, INC.,
30 East 10th St., N. Y. C. (291)

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

AUDĖJAI
Su ar be patyrimo prie Jacquard ant 4x4 Crompton Knowles Loom
QUEENS TEXTILE MILLS
10-36 46th Ave., L. I. City.
I.R.T. Coat Station,
8th Ave.—Ely Ave. Station (286)

MERGINOS

Lengvam fabriko darbai, \$22 pradžia. Viršlaikiai, jei pasididinsite. 15 Deshrosses St., New York, (arti Canal), pirmos lubos. (285)

VIREJOS

REIKIA MOTERŲ INTERESUOJANČIŲ VYRŲ SU NAMU AR RESTAURACIJOS PATYRIMU
GEROS ALGOS — GREITAI PAKILIMAI
PUIKI PROGA LAVINTIS GERAME DARBAS
TURI MOKETI KAI SKAITYTI IR RASTI ANGLISKAI
SCHRAFFT'S
KREIPKITES PER ISTISA DIENĄ.
66 WEST 23rd ST., N. Y. (X)

KNYGŲ APDIRBIMUI MERGINOS

Patyrusios, pulkiniai uždariai, nuolatinis darbas.
TABARD PRESS CORP., 421 HUDSON ST. (286)

MERGINOS

Reikalingos Išsiltingų Departmentui, \$20 pradžia, 40 valandų, 5 dienų savaitė.
Kreipkitės į Personnel Manager.
PILGRIM LAUNDRY
1102 Prospect Ave., Brooklyn. (288)

OPERATORĖS

Patyrusios ar pradines ant Singer Sewing Mašinų. Paprastas siuvimas ir bandinimas blyntu. Nuolatinis apmokytų metų darbas. Gali padaryti gerą algą su viršlaikiais.
KOPF MFG. CO.,
49 WARREN ST., NEW YORK CITY. (285)

MERGINOS - MOTERYS

LENGVAS FABRIKO DARBAS
GERA PROGA
IŠMOKYT AMATO
I. MILLER & SONS
42-10 23rd St., L. I. City.
ARTI QUEENS PLAZA STORIES (285)

MERGINOS

Virš 18 Metų Del
SODA FOUNTAIN
DARBO
Patyrimas nereikalingas. Gera alga. Duodama uniformos ir valgis. Puikios darbo sąlygos. Proga pakilimui.
LOFT CANDY CO.,
793 Broad St.
(Broad & Market Sts.)
Newark, New Jersey (288)

KAMBARIU TVARKYTOJOS

Dienom; pilnam laikui. Kreipkitės į Executive Housekeeper. Hotel Plerre, 61st St. ir 5th Avenue. (286)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

PEKURYS IR PAGALBINIS PEKURYS
Aukštos klasės apartamentiniam namui, \$117 į mėnesį. Matykite Mr. Meza, 2 Horatio St., N. Y. City. (286)

VYRAIS, SENYVAS

Su patikimu prie mechanizmo, reikalingas metalo fabrikui, Certified Gauge Co., 34-18 Northern Blvd., Long Island City. (286)

SRIBU MASINOS MOKINIAI

Operuoti rankinę šriubų mašiną; privalo turėti patalpusimą. Certified Gauge Co., 34-18 Northern Blvd., Long Island City. (285)

MAZGOTOJIMU KAMBARIU DARBININKAI

Ištraukėjai, sudėjęjai į skalbuvius ir išsėmimai vyrai. Nuolatinis darbas; 70c į valandą. Geros darbo sąlygos. Stag Laundry System, 160 N. 5th St., Brooklyn. (287)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

KAMBARIU APTVARKYTOJOS

...PATYRE, DIENINIS DARBAS...
VALAND. 8 RYTO IKI 4 POPIET.
MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL,
7TH AVE. IR 51ST STREET,
N. Y. C.; NETELEFONUOKITE. (X)

REIKIA MERGINŲ

16 — 18 METŲ
RANKINIS DIRBINIŲ SUSTATYMO DARBAS, 60c į VALANDĄ PRADŽIAI.
44 VALANDŲ SAVAITĘ
LAIKAS IR PUSĖ UZ VIRSLAIKAI
WESTON INTERNATIONAL CORP.,
85 EAST 10TH ST., NEW YORK CITY. (285)

REIKIA MERGINŲ

18 — 30 METŲ
OPERUOTI MAŽĄ KOJĄ SUKAMA PRESĄ
PATYRIMAS NEREIKALINGAS.
\$28 UZ 48 VALANDŲ SAVAITĘ
WESTON INTERNATIONAL CORP.,
85 EAST 10TH ST., NEW YORK CITY. (285)

MERGINOS IR MOTERYS

BE PATYRIMO
PILNĄ LAIKĄ IR DALIAI LAIKO
KEPEJOS
PRIE SODS MERGINOS
VIRTUVES DARBININKES
SALAD GAMINTOJOS
SANDWICH DARYTOJOS
PRIE STEAM TABLE
INDŲ MAZGOTOJOS
DESSERT DARYTOJOS
TURI KALBETI ANGLISKAI
DUODAMA VALGIS IR UNIFORMOS
BONAI—AMOKAMOS VAKACIJOS
PASTOVUS DARBAS
PROGOS PAKILIMUI
15 karinių darbų nepriimami
SCHRAFFT'S
KREIPKITES VISA DIENĄ
66 W. 23RD ST., N. Y. (X)

MERGINOS

Lengvam fabriko darbai, \$22 pradžia. Viršlaikiai, jei pasididinsite. 15 Deshrosses St., New York, (arti Canal), pirmos lubos. (285)

VIREJOS

REIKIA MOTERŲ INTERESUOJANČIŲ VYRŲ SU NAMU AR RESTAURACIJOS PATYRIMU
GEROS ALGOS — GREITAI PAKILIMAI
PUIKI PROGA LAVINTIS GERAME DARBAS
TURI MOKETI KAI SKAITYTI IR RASTI ANGLISKAI
SCHRAFFT'S
KREIPKITES PER ISTISA DIENĄ.
66 WEST 23rd ST., N. Y. (X)

KNYGŲ APDIRBIMUI MERGINOS

Patyrusios, pulkiniai uždariai, nuolatinis darbas.
TABARD PRESS CORP., 421 HUDSON ST. (286)

MERGINOS

Reikalingos Išsiltingų Departmentui, \$20 pradžia, 40 valandų, 5 dienų savaitė.
Kreipkitės į Personnel Manager.
PILGRIM LAUNDRY
1102 Prospect Ave., Brooklyn. (288)

OPERATORĖS

Patyrusios ar pradines ant Singer Sewing Mašinų. Paprastas siuvimas ir bandinimas blyntu. Nuolatinis apmokytų metų darbas. Gali padaryti gerą algą su viršlaikiais.
KOPF MFG. CO.,
49 WARREN ST., NEW YORK CITY. (285)

MERGINOS - MOTERYS

LENGVAS FABRIKO DARBAS
GERA PROGA
IŠMOKYT AMATO
I. MILLER & SONS
42-10 23rd St., L. I. City.
ARTI QUEENS PLAZA STORIES (285)

MERGINOS

Virš 18 Metų Del
SODA FOUNTAIN
DARBO
Patyrimas nereikalingas. Gera alga. Duodama uniformos ir valgis. Puikios darbo sąlygos. Proga pakilimui.
LOFT CANDY CO.,
793 Broad St.
(Broad & Market Sts.)
Newark, New Jersey (288)

KAMBARIU TVARKYTOJOS

Dienom; pilnam laikui. Kreipkitės į Executive Housekeeper. Hotel Plerre, 61st St. ir 5th Avenue. (286)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

PEKURYS IR PAGALBINIS PEKURYS
Aukštos klasės apartamentiniam namui, \$117 į mėnesį. Matykite Mr. Meza, 2 Horatio St., N. Y. City. (286)

VYRAIS, SENYVAS

Su patikimu prie mechanizmo, reikalingas metalo fabrikui, Certified Gauge Co., 34-18 Northern Blvd., Long Island City. (286)

SRIBU MASINOS MOKINIAI

Operuoti rankinę šriubų mašiną; privalo turėti patalpusimą. Certified Gauge Co., 34-18 Northern Blvd., Long Island City. (285)

MAZGOTOJIMU KAMBARIU DARBININKAI

Ištraukėjai, sudėjęjai į skalbuvius ir išsėmimai vyrai. Nuolatinis darbas; 70c į valandą. Geros darbo sąlygos. Stag Laundry System, 160 N. 5th St., Brooklyn. (287)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

ELEKTRININKAI

Pageidaujama, Bet Nebūtina Nusimanančių Apie
SUVEDIMUS DRATŲ Į LAIVUS
ir
IRENGIMUS
VYRAI IS ARTIMŲ AUKSČIAU MINETOM SRITIM
BUS PRIIMAMI
NAKTINIAI ŠIFTAI
BONŲ KAINOS
Atstovas iš U. S. Employment Service, WMC, bus visą savaitę pasitarimams, 8 A. M. iki 2 P. M.
ANT VIETOS
IRA S. BUSHEY & SONS
764 COURT ST.,
BROOKLYN, N. Y.
Iš būtinų darbų reikia turėti paliosavimo pareiskimą. (287)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

AUTOMOBILIŲ
MECHANIKAI
Aptarnavimų Stociai
\$44 į SAVAITĘ
Laikas ir ½ už Viršlaikius
NUOLAT — PASTOVIAI
DEXTER MOTORS
1st Ave & 98th St., Manhattan.
Klauskite Charlie. SAC. 2-4700. (291)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

AUTO MECHANIKAI
PAGALBININKAI
VIRSU DARYTOJAI
VYRAI METALO DARBUI
AMATINIAI PAGALBETOJAI
Patraukianti alga.
Linksmos Darbo Sąlygos
PARK SLOPE CHEVROLET
845-4TH AVENUE, BROOKLYN.
NEVINS 8-1800
PRASYKITE MR. FILES (X)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

AUTO MECHANIKAI
PAGALBININKAI
VIRSU DARYTOJAI
VYRAI METALO DARBUI
AMATINIAI PAGALBETOJAI
Patraukianti alga.
Linksmos Darbo Sąlygos
PARK SLOPE CHEVROLET
845-4TH AVENUE, BROOKLYN.
NEVINS 8-1800
PRASYKITE MR. FILES (X)

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Lietuvių Partiečių Susirinkimas

Sekantį pirmadienį, gruod. 6, įvyks lietuvių partiečių susirinkimas. Kviečiami visi nariai pribūti laiku — 8 val. Laisvės svet.

Nečiūnsko Palaikai Palaidoti-Krematuoti

Pereitą ketvirtadienį buvo palaidotas — krematuotas Vaclovas Morkus Nečiūnskas, Maspetho lietuvis. Krematorijoje kalbą pasakė R. Mizara, Laisvės redaktorius, nes velionis buvo nuolatinis Laisvės skaitytojas ir Literatūros Draugijos narys. Laidotuviuose dalyvavo nemažas skaičius velionies giminių bei draugų. Laidotuvių rūpinosi graborius Shalin, (šalinskas).

Velionis Nečiūnskas gimė Jaciūnų kaime, Rumbonių parapijoje, Alytaus apskrityje. Atvyko Ameriką 1910 metais ir per visą tą laiką gyveno Brooklynne arba Maspeth, kur turėjo nuosavą namą. Dirbo cukraus fabrike. Turėjo apie 57 metus amžiaus. Paliko liūdėsy žmoną Marijoną, ir sūnus, karėivį Juozą ir high school'ą lankantį Albertą. Kareivis Juozas net iš Missouri valstijos buvo atvykęs į tėvo laidotuves.

Demokratai Reikalauja Tammanės Išvalyti Savo Įstaigą

Henry Feinstein, vadovaujantis demokratų Manhattan'o pirmame asamblėjo distrikte, paskelbė visuomenės žiniui laišką, kurį jis pasiuntęs Michael J. Kennedy, raginant miesto demokratų išsluoti "visą atgyvenusią vietinę vadovybę" ir "mobilizuoti žmones stoti sąlydžiai su žmoniška, liberališka ir demokratiška politika to didžiojo demokrato, mūsų vyriausio komandieriaus, Franklin D. Roosevelt'o."

Kings County darbiečiai kritikuoja kongresmaną Delaney už pasirašymą Smitho raporto.

Filmos-Teatrai

"The North Star" Lankoma Skaitlingai

Skaitlingai lankymasis publikos pamatyti naująsias, amerikiečių gamintą apie Sovietų Sąjungą filmą "The North Star," priverstą vedėjus New Victoria Teatro ir RKO Palace Teatro, New York'e, rodyti tą pačią filmą ir toliau, nors iš pradžių buvo numatyta rodyti tik ribotą laiką. Teatrai randasi ant Broadway, vienas prie 16th, kitas prie 47th Sts.

Kritikai po visą šalį atsiliepia apie šią filmą kaip geriausią šiuo metų filmą — aukštai dramatišką ir sykiu tikrovišką. Perstatoma Sovietų Sąjungoje pirmo karo, jos užpuolimą per nacių ir didvyrišką žmonių pasipriešinimą kruviniems pavergėjams.

Paramount Theatre

Nors filmas "No Time for Love" su Claudette Colbert ir Fred MacMurray dabar rodoma vietoj "I Dood It," tačiau scenos programoj pasilieka ketvirtai savaitei Woody Herman su savo orkestra ir Marion Hutton. Jie, beje, išstojo su nauja programa. Be jų dvejų, kituose naujuose scenos aktuose dalyvauja Jan Murray ir Red ir Curley.

Embassy Newsreel Theatre

Rodoma pagėgimas Mussolinio pas Hitlerį, jankių bombieriai ant Berlyno, pagėgimas J. V. tankerio per japonus, amerikiečių kapių Guadalcanale, atvykimas laivo Gripsholm į Rio Janeiro su amerikiečiais įkaitais iš Japonijos, ir kitos karo ir namų fronto žinios.

Rivoli Programa Pradeda 21 Savaitę

Šiame teatre vis teberodoma Paramount gaminta spalvota filmas "For Whom the Bell Tolls." Filma pradėjo 21-mą savaitę ir vis dar žada ją rodyti neribotą laiką. Vyriausiais šioje filmoje aktoriais yra Gary Cooper, Ingrid Bergman, Akim Tamiroff, Arturo de Cordova, ir daugelis kitų.

Stanley Theatre Rodo Naują Ir Seną Filmas

Naujai pradėta rodyti filmas "The Battle of Russia" yra statoma scenoje Jungtinių Valstijų vyriausybės pastangomis supažindinimui Amerikos žmonių su to didžiojo talkininko didvyriškais atsiekimais karo fronte. Greta tos, palikta tolimam rodymui Sovietų filmas "Leningrad Music Hall," perstatanti Sovietų meną.

"Guadalcanal Diary" Paskutinės Dienos

Šioji filmas, perstatanti tikruosius istorinius nuotikius, kuriuos filmosna įvaicino šėsi Marinių Korpuso kovotojai, pergyvenę tas kovas, rodoma paskutinę savaitę Roxy Theatre, 7th Ave. ir 50th St., New York'e. Filmoje, vaidina ir būrys žymių aktorių. Trečiadienį pradės rodyti kitą filmą, "Happy Land."

"The Great Mr. Handel"

Si spalvota filmas, pirmoji tos rūšies pagaminta Anglijoje nuo karo pradžios, pasvęsta atvaizdavimui to muziko gyvenimo ir kūrinii, sekmingai rodoma jau trylikta savaitę 55th Street Playhouse, New York'e.

Scena iš Sovietų filmos "Day After Day," neseniai pradėtos rodyti Amerikos teatruose.

Gazolinės vartotojai neužli- go gaus numeruotus kuponus. Išleidžiami tikslu sukontroliuoti juodąjį turgų.

MATYK NAUJAUSIUS SENSACINGUS ŽINIŲ JUODIUS! MATYK UŽGROBTUS JUODIUS, RODANČIUS HITLERIŲ VADUOJANT MUSSOLINI. MATYK AMERIKIEČIUS GRIPSHOLMU ATPLAUKUSIUS Į RIO DE JANEIRO.

MATYK AMERIKIEČIUS IR HOLANDIUS DIRBANT LAUKUS FRANCOJ. MATYK PIRMUOSIUS MARININKŲ JUODIUS IS ROUGAINVILLE. MATYK NAUJAUSIUS J. V. KAPINYO JUODIUS IS GUADALCANAL. GIRDEK PULTONA LEWIS, JR. APIE JUNG. VALST. PREKINI LAIVYSA.

MATYK "BEHIND THE BIG TOP." TAIP PAT IS NAUJAUSI ŽINIŲ JUODIUS IS VISO PASAULO.

Puikiai! Judiai! Mieda.

EMBASSY Newsreel Theatre Broadway ir 46 St.

PASKUTINĖ SAVAITĖ! ZADĄ UŽIMANTI PERGALES EPIKA!

RICHARD GREGASKIS' veikale

"Guadalcanal Diary"

PRESTON FOSTER * LLOYD NOLAN

WILLIAM BENDIS * RICHARD CONTE * ANTHONY QUINN

ROXY 7th Ave. ir 50th St.

SMAGUS, NAUJAS DU-Ų-VIENĄ DALYKAS PARAMOUNT'E.

Kada Patraukliausias Kūnas susitinka Nepajudinamąją Jėgą.

Claudette myli raumeningus vyrus, ir tunelių kasėjai pilnai tuom naudojami... tai valia visiem.

juoko visiems

CLAUDETTE FRED COLBERT MacMURRAY

"No Time for Love"

su ILKA CHASE, RICHARD HAYDN, JUNE HAVOC

* VISAI NAUJAS... VISAI SKIRTINGAS VAIDINIMAS SCENOJ

Dar Palaiškita WOODY HEHMAN ir Jo Orkestra, RED ir CURLEY, JAN MURRAY ir MARION HUTTON *

PARAMOUNT Broadway & 48th St., N. Y.

Pirmoji Amerikiečių Grupė Grįžo iš Japonijos

Gruodžio 1-mą į New Yorką atplaukė švedų laivas Gripsholm, vežinas 1,223 Jungtinių Valstijų piliečiai, buvusiais internetais Japonijos koncentracijose ir dabar iškeistais Japonijos piliečiais, internetais šioje šalyje.

Kai kurie iš šių žmonių išbuve belaisvėje per du metus, tūli po kelis mėnesius, tačiau visi džiaugėsi pasiekę New Yorko portą. Vieni giedodjo "God Bless America," kiti verkė iš džiaugsmo. Vienintėlis jų šiuo tarpu gailestis buvo, kad negalėjo visi parvažiuoti. Tolimuose rytuose esą likę dar apie 6,000 J. V. piliečių, vien Philipinuose esą 3,800.

Parvežtieji nebuvo išleisti, kaip paprastai būna išleidžiami keleiviai taikos metu, kurie prieplaukoj susitinka su saviškiais ir važiuoja namo. Jie buvo nuvežti į Raudonojo Kryžiaus centrą išpildymui atitinkamų dokumentų ir ten pasimatė su saviškiais, o namo grįžti jiems leista tik atlikus daugelį karo laiko formalių. Didžiama parvežtų yra misionieriai, atstovaujanti 35 protestonų ir katalikų tikybas.

Sugrįžimui namo šie žmonės turėjo 18,000 mylių ilgio kelionę.

Kainų Administracija numažino punktus steikams ir kitoms mėsoms.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja 5 kambarių apartamentas, ant žemutinio lubų. Reikės atlikti lengvi darbai prie namo. \$15. Antrašas — 100 Montrose Ave. Telefonas, Esplanade 7-7549. (282-287)

BROOKLYN LABOR LYCEUM

Darbininkų Įstaiga SALES dël Bilių, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkus stiečius su naujaisiais Italsmala, KETURIOS BOLIŲ ALLEYS

Kainos Prielamos 949-959 Willoughby Ave. Tel. STagg 2-3842

STANLEY MISIUNAS

Gražiai priima svečius savo BAR & GRILL ĮSTAIGOJE

GERIAUSI GERIMAI NAMIE GAMINTI UŽKANDŽIAI

Daug Stalų Kompanijom Iš kitur atvykusius svečius visuomet širdingai pavaisiname.

Plačiai žinomas bartenderys Vincentas Zvirblis ekstra gerai patarnauja.

Todėl prašom visus dažnai ateiti į mūsų

PARAMOUNT BAR & GRILL 473 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Prie R.K.O. Republic Teatro Tel. Evergreen 4-6864

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgysite sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui. Pristatome į visas dalis—Brooklyną ir apie linkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Tel. EVERgreen 4-8802 Sav. V. LUKOSEVIČIUS.

Lewisio Streikas Mokyklose Neišdegė

Nei vieno vaiko nereikėjo siųsti iš mokyklos namo pereitą trečiadienį, pirmą dieną Lewis'o unijos paskelbto streiko, į kurį šaukta visi mokyklų bilingų prižiūrėtojai. Apie streiką plačiausiai rašė visa Lewisui pritariančioji spauda, kad milijonas vaikų negalėsį lankyti mokyklų dėl streiko, nors miesto vyriausybė jau bu-

vo pažadėjusi pakelti algas, kad išvengtų streiko. Skelbtą dieną, kaip sakoma vyriausio bilingų vedėjo Hlynds raporte, streiko nebuvo, tik kur ne kur vienas kitas iš prižiūrėtojų metė darbą.

Pagarbai poeto Walt Whitmano, Brooklyn. Knygyno skyrius, 92 Edwards St., pasivadino velionio poeto vardu.

Ar jau parėmėte Nacionalį Karo Fondą?

1000 VYRŲ REIKIA

PATYRIMAS NEREIKALINGAS GERA ALGA

Dirbti Su LAIVŲ ĮRENGEJAIŠ ELEKTRIKAIŠ MAŠINISTAIŠ LAIVŲ INŽINIERIAIŠ PAIPŲ ĮRENGEJAIŠ ASTRADŲ STATEJAIŠ KANUOLĖMS BOKŠTŲ STATEJAIŠ LAIVŲ KARPENDERIAIŠ METALO APSKALDYTOJAIŠ KOLKERIAIŠ TAIPGI VALYTOJŲ IR PAPRASTŲ DARBININKŲ

JŲSŲ PAGALBA, REIKALINGA PAGREITINIMUI UŽBAIGIMĄ MŲSŲ LAIVYNO PIRMAJĄ LINIJĄ KOVINGIJŲ LAIVŲ

KREIPKITES Į EMPLOYMENT OFISĄ

NEW YORK SHIPBUILDING CORP.

BROADWAY AT FAIRVIEW, CAMDEN, N. J.

ARBA KREIPKITES Į U. S. EMPLOYMENT OFISĄ 639 Cooper St., Camden, N. J. (291)

PIRKITE ANKSTI

ROBERT LIPTON JEWELER 701 Grand St. Tel. STagg 2-2175 Brooklyn, N. Y. Atdara vakarais.

LIETUVIAI

karštai, entuziastiškai sveikina šį galingiausią iš visų judamųjų paveikslų — nes jis parodo, jog LIETUVIAI bus netrukus atvaduoti nuo Korikų-Nacių! Trys milijonai dolerių išleista šiam judžiui pagaminti. Jūs matysite savo kaimą — savo asmeniskus draugus šiame judyje. Jūs vėrsite — juoksite — jus dalinsitės jų džiaugsmais ir liūdėsiu — šūs būsite sužavėti — mes tatau užtikriname.

"The North Star"

(ŠIAURINĖ ŽVAIGŽDĖ) SU 24 DIDŽIAUSIAIS AMERIKOS AKTORIAIS

Slavianių liaudies šokiai, Derliaus Suvalymo Pokilis, muzika, šokikai-šokikės, dainininkės... gražūs romansai ir geležinis pasiryžimas išnaikinti nacių virpintis jūsų jausmus tūkstantį kartų. Dabar tatau rodo

DU TEATRAI ANT BROADWAY NEW VICTORIA RKO PALACE BROADWAY ir 46th St. Visos vietos rezervuotos BROADWAY ir 47th St. Nuolat rodo. Nebrangi įžanga.

ANTRA DIDI SAVAITĖ!

TIKTAI CIA! PRATĖSTAS BROADWAY RODYMAS

Judis, apie kurį visas kraštas kalba!

Jungtinių Valstijų Vyriausybė Perstato:—

"THE BATTLE of RUSSIA"

"Vienas didžiausių judamųjų paveikslų mūsų laikais. — William L. Shirer.

"Vienas iš pačių gvyvusių, sujudiniančių, jausmingiausių, vaizdin- giausių ir galingiausių judžių iš visų, kokius aš bet kada mačiau. — John Gunther.

Extra priedas:

"LENINGRAD MUSIC HALL"

Nuolat nuo 9 A. M. kasdien. Vėlus rodymas kas šeštadienį.

Pasiklauskite mūsų Benefisų Departamento apie tikėtus grupėms nuipigintomis kainomis.

STANLEY THEATRE 7th AVENUE, tarp 41 ir 42 Sts. WI-7-9886